

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών (1. Dīgha Nikāya)

3. Το κεφάλαιο για τον Πάτχικα (3. Pāthikavaggaṇṇi)

6. Η ευχάριστη ομιλία (6. Pāsādikasuttaṇṇi)

[DN 29, PTS 3.117-3.141]

PaliVerse

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών

3. Το κεφάλαιο για τον Πάτχικα

6. Η ευχάριστη ομιλία

164. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στους Σάκκα, σε μια πόλη των Σάκκα που ονομαζόταν Βεντχάννα, σε ένα παλάτι στο άλσος μανγκοδέντρων τους.

Ο θάνατος του Νιγκάντχα Νατάπουττα

Εκείνη την περίοδο ο Τζαϊν Νατάπουττα είχε μόλις πεθάνει στην Πάβα. Μετά τον θάνατό του, οι Τζαϊν διασπάστηκαν, χωρίστηκαν σε δύο ομάδες, φιλονικούντες, διαμαχόμενοι, εμπλεκόμενοι σε αντιδικία, διαβιούσαν τρυπώντας ο ένας τον άλλον με λεκτικά βέλη - «Εσύ δεν καταλαβαίνεις αυτή τη Διδασκαλία και τη μοναστική διαγωγή, εγώ καταλαβαίνω αυτή τη Διδασκαλία και τη μοναστική διαγωγή. Πώς θα μπορούσες εσύ να καταλάβεις αυτή τη Διδασκαλία και τη μοναστική διαγωγή; Εσύ ακολουθείς λάθος πρακτική, εγώ ακολουθώ σωστή πρακτική. Τα λόγια μου είναι συνεπή, τα δικά σου είναι ασυνεπή. Αυτό που έπρεπε να πεις στην αρχή το είπες στο τέλος, αυτό που έπρεπε να πεις στο τέλος το είπες στην αρχή. Αυτό που είχες σκεφτεί τόσο καιρό αποδείχθηκε λάθος. Η θεωρία σου έχει αντικρουστεί, έχεις ηττηθεί. Πήγαινε να ξεμπλέξεις από τη θεωρία σου, ή ξεμπέρδεψέ την αν μπορείς!» Θα έλεγα ότι θάνατος επικρατεί μεταξύ των οπαδών του Τζαϊν Νατάπουττα. Ακόμη και οι λαϊκοί μαθητές του Τζαϊν Νατάπουττα με τα λευκά ρούχα ήταν απογοητευμένοι, αποπαθιασμένοι και δυσανεκτικοί με τους οπαδούς του Τζαϊν Νατάπουττα, όπως συμβαίνει με μια Διδασκαλία και διαγωγή κακώς διδαγμένη, κακώς εξηγημένη, μη οδηγούσα στην απελευθέρωση, μη οδηγούσα στη γαλήνη, μη διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο, με κατεστραμμένο στήριγμα, χωρίς καταφύγιο.

165. Τότε ο δόκιμος Τσουνδα, αφού ολοκλήρωσε την απόσυρση κατά την βροχερή εποχή στην Πάβα, πήγε προς το χωριό Σάμα, εκεί όπου ήταν ο σεβάσμιος Άναντα· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον σεβάσμιο Άναντα και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο δόκιμος Τσουνδα είπε στον σεβάσμιο Άναντα: «Σεβάσμιε κύριε, ο Τζαϊν Νατάπουττα μόλις πέθανε στην Πάβα. Μετά τον θάνατό του, οι Τζαϊν διασπάστηκαν, χωρίστηκαν σε δύο ομάδες... κ.λπ... με κατεστραμμένο στήριγμα, χωρίς καταφύγιο».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος Άναντα είπε στον δόκιμο Τσουνδα: «Υπάρχει πράγματι, φίλε Τσουνδα, αυτή η αφορμή συζήτησης για να δούμε τον Ευλογημένο. Έλα, φίλε Τσουνδα, ας πάμε εκεί όπου είναι ο Ευλογημένος· αφού πλησιάσουμε, θα αναφέρουμε αυτό το θέμα στον Ευλογημένο». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησε ο δόκιμος Τσουνδα στον σεβάσμιο Άναντα.

Τότε ο σεβάσμιος Άναντα και ο δόκιμος Τσουνδα πήγαν εκεί όπου ήταν ο Ευλογημένος· αφού πλησίασαν, απέδωσαν σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισαν στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Άναντα είπε στον Ευλογημένο: «Αυτός,

σεβάσμιε κύριε, ο δόκιμος Τσουνδα λέει έτσι: 'Σεβάσμιε κύριε, ο Τζαΐν Νατάπουττα μόλις πέθανε στην Πάβα, μετά τον θάνατό του οι Τζαΐν διασπάστηκαν... κ.λπ... με κατεστραμμένο στήριγμα, χωρίς καταφύγιο'».

Η Διδασκαλία και διαγωγή που διακηρύχθηκε από μη πλήρως αυτοφωτισμένο

166. «Έτσι πράγματι είναι αυτό, Τσουνδα, σε μια Διδασκαλία και διαγωγή κακώς διδαγμένη, κακώς εξηγημένη, μη οδηγούσα στην απελευθέρωση, μη οδηγούσα στη γαλήνη, μη διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Εδώ, Τσουνδα, ο Διδάσκαλος δεν είναι πλήρως αυτοφωτισμένος, και η Διδασκαλία είναι κακώς διδαγμένη, κακώς εξηγημένη, μη οδηγούσα στην απελευθέρωση, μη οδηγούσα στη γαλήνη, μη διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο, και ο μαθητής σε εκείνη τη Διδασκαλία δεν διαμένει ασκώντας σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, δεν ασκεί σωστά, δεν ακολουθεί τη συμφωνούσα διδασκαλία, και αποκλίνοντας από εκείνη τη Διδασκαλία συμπεριφέρεται. Αυτός πρέπει να ερωτηθεί έτσι: «Είναι κέρδος για σένα, φίλε, είναι καλή τύχη για σένα, ο Διδάσκαλός σου δεν είναι πλήρως αυτοφωτισμένος, και η Διδασκαλία είναι κακώς διδαγμένη, κακώς εξηγημένη, μη οδηγούσα στην απελευθέρωση, μη οδηγούσα στη γαλήνη, μη διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Και εσύ σε εκείνη τη Διδασκαλία δεν διαμένεις ασκώντας σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, δεν ασκείς σωστά, δεν ακολουθείς τη συμφωνούσα διδασκαλία, και αποκλίνοντας από εκείνη τη Διδασκαλία συμπεριφέρεσαι». Έτσι λοιπόν, Τσουνδα, ο Διδάσκαλος εκεί είναι αξιόμεμπτος, η Διδασκαλία εκεί είναι αξιόμεμπτη, και ο μαθητής εκεί είναι έτσι αξιέπαινος. Όποιος, Τσουνδα, σε έναν τέτοιο μαθητή έλεγε έτσι: «Ας ακολουθήσει ο σεβάσμιος έτσι, όπως η Διδασκαλία έχει διδαχθεί και θεσπιστεί από τον Διδάσκαλό σου». Και αυτός που παρακινεί, και αυτόν που παρακινεί, και αυτός που παρακινήθηκε ακολουθεί για εκείνο τον σκοπό. Όλοι αυτοί παράγουν πολλή αξιόμεμπτη πράξη. Για ποιο λόγο; Έτσι πράγματι είναι αυτό, Τσουνδα, σε μια Διδασκαλία και διαγωγή κακώς διδαγμένη, κακώς εξηγημένη, μη οδηγούσα στην απελευθέρωση, μη οδηγούσα στη γαλήνη, μη διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο.

167. «Εδώ επίσης, Τσουνδα, ο Διδάσκαλος δεν είναι πλήρως αυτοφωτισμένος, και η Διδασκαλία είναι κακώς διδαγμένη, κακώς εξηγημένη, μη οδηγούσα στην απελευθέρωση, μη οδηγούσα στη γαλήνη, μη διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο, και ο μαθητής σε εκείνη τη Διδασκαλία διαμένει ασκώντας σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκώντας σωστά, ακολουθώντας τη συμφωνούσα διδασκαλία, αναλαμβάνοντας εκείνη τη Διδασκαλία συμπεριφέρεται. Αυτός πρέπει να ερωτηθεί έτσι: "Είναι απώλεια για σένα, φίλε, είναι κακή τύχη για σένα, ο Διδάσκαλός σου δεν είναι πλήρως αυτοφωτισμένος, και η Διδασκαλία είναι κακώς διδαγμένη, κακώς εξηγημένη, μη οδηγούσα στην απελευθέρωση, μη οδηγούσα στη γαλήνη, μη διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Και εσύ σε εκείνη τη Διδασκαλία διαμένεις ασκώντας σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκώντας σωστά, ακολουθώντας τη συμφωνούσα διδασκαλία, αναλαμβάνοντας εκείνη τη Διδασκαλία συμπεριφέρεσαι". Έτσι λοιπόν, Τσουνδα, ο Διδάσκαλος εκεί είναι αξιόμεμπτος, η Διδασκαλία εκεί είναι αξιόμεμπτη, και ο μαθητής εκεί είναι έτσι αξιόμεμπτος. Όποιος, Τσουνδα, σε έναν τέτοιο μαθητή έλεγε έτσι: "Σίγουρα ο σεβαστός ασκεί με την πραγματική μέθοδο, θα επιτύχει την πραγματική μέθοδο". Και αυτός που επαινεί, και αυτός που επαινείται, και αυτός που

επαινεθείς ξεκινά ακόμη περισσότερη ενεργητικότητα. Όλοι αυτοί παράγουν πολλή αξιόμεμπτη πράξη. Για ποιο λόγο; Έτσι πράγματι είναι αυτό, Τσουνδα, σε μια Διδασκαλία και διαγωγή κακώς διδαγμένη, κακώς εξηγημένη, μη οδηγούσα στην απελευθέρωση, μη οδηγούσα στη γαλήνη, μη διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο.

Η Διδασκαλία και διαγωγή που διακηρύχθηκε από πλήρως αυτοφωτισμένο

168. «Εδώ επίσης, Τσουνδα, ο Διδάσκαλος είναι πλήρως αυτοφωτισμένος, και η Διδασκαλία είναι καλά διδαγμένη, καλά εξηγημένη, οδηγούσα στην απελευθέρωση, οδηγούσα στη γαλήνη, διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο, και ο μαθητής σε εκείνη τη Διδασκαλία δεν διαμένει ασκώντας σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, δεν ασκεί σωστά, δεν ακολουθεί τη συμφωνούσα διδασκαλία, και αποκλίνοντας από εκείνη τη Διδασκαλία συμπεριφέρεται. Αυτός πρέπει να ερωτηθεί έτσι: "Είναι απώλεια για σένα, φίλε, είναι κακή τύχη για σένα, ο Διδάσκαλός σου είναι πλήρως αυτοφωτισμένος, και η Διδασκαλία είναι καλά διδαγμένη, καλά εξηγημένη, οδηγούσα στην απελευθέρωση, οδηγούσα στη γαλήνη, διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Και εσύ σε εκείνη τη Διδασκαλία δεν διαμένεις ασκώντας σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, δεν ασκείς σωστά, δεν ακολουθείς τη συμφωνούσα διδασκαλία, και αποκλίνοντας από εκείνη τη Διδασκαλία συμπεριφέρεσαι». Έτσι λοιπόν, Τσουνδα, ο Διδάσκαλος εκεί είναι αξιέπαινος, η Διδασκαλία εκεί είναι αξιέπαινη, και ο μαθητής εκεί είναι έτσι αξιόμεμπτος. Όποιος, Τσουνδα, σε έναν τέτοιο μαθητή έλεγε έτσι: "Ας ακολουθήσει ο σεβάσμιος έτσι, όπως η Διδασκαλία έχει διδαχθεί και θεσπιστεί από τον Διδάσκαλό σου". Και αυτός που παρακινεί, και αυτόν που παρακινεί, και αυτός που παρακινήθηκε ακολουθεί για εκείνο τον σκοπό. Όλοι αυτοί παράγουν πολλή αξιέπαινη πράξη. Για ποιο λόγο; Έτσι πράγματι είναι αυτό, Τσουνδα, σε μια Διδασκαλία και διαγωγή καλά διδαγμένη, καλά εξηγημένη, οδηγούσα στην απελευθέρωση, οδηγούσα στη γαλήνη, διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο.

169. «Εδώ επίσης, Τσουνδα, ο Διδάσκαλος είναι πλήρως αυτοφωτισμένος, και η Διδασκαλία είναι καλά διδαγμένη, καλά εξηγημένη, οδηγούσα στην απελευθέρωση, οδηγούσα στη γαλήνη, διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο, και ο μαθητής σε εκείνη τη Διδασκαλία διαμένει ασκώντας σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκώντας σωστά, ακολουθώντας τη συμφωνούσα διδασκαλία, αναλαμβάνοντας εκείνη τη Διδασκαλία συμπεριφέρεται. Αυτός πρέπει να ερωτηθεί έτσι: "Είναι κέρδος για σένα, φίλε, είναι καλή τύχη για σένα, ο Διδάσκαλός σου είναι πλήρως αυτοφωτισμένος, και η Διδασκαλία είναι καλά διδαγμένη, καλά εξηγημένη, οδηγούσα στην απελευθέρωση, οδηγούσα στη γαλήνη, διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Και εσύ σε εκείνη τη Διδασκαλία διαμένεις ασκώντας σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκώντας σωστά, ακολουθώντας τη συμφωνούσα διδασκαλία, αναλαμβάνοντας εκείνη τη Διδασκαλία συμπεριφέρεσαι". Έτσι λοιπόν, Τσουνδα, ο Διδάσκαλος εκεί είναι αξιέπαινος, η Διδασκαλία εκεί είναι αξιέπαινη, και ο μαθητής εκεί είναι έτσι αξιέπαινος. Όποιος, Τσουνδα, σε έναν τέτοιο μαθητή έλεγε έτσι: "Σίγουρα ο σεβαστός ασκεί με την πραγματική μέθοδο, θα επιτύχει την πραγματική μέθοδο". Και αυτός που επαινεί, και αυτός που επαινείται, και αυτός που επαινεθείς ξεκινά ακόμη περισσότερη ενεργητικότητα. Όλοι αυτοί παράγουν πολλή αξιέπαινη πράξη. Για ποιο λόγο; Έτσι

πράγματι είναι αυτό, Τσουνδα, σε μια Διδασκαλία και διαγωγή καλά διδαγμένη, καλά εξηγημένη, οδηγούσα στην απελευθέρωση, οδηγούσα στη γαλήνη, διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο.

Διδάσκαλος για τον οποίο οι μαθητές θλίβονται

170. «Εδώ επίσης, Τσουνδα, ο Διδάσκαλος εγέρθηκε στον κόσμο, Άξιος, Πλήρως Αυτοφωτισμένος, και η Διδασκαλία είναι καλά διδαγμένη, καλά εξηγημένη, οδηγούσα στην απελευθέρωση, οδηγούσα στη γαλήνη, διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο, και οι μαθητές του δεν έχουν κατανοήσει το νόημα της Άριστης Διδασκαλίας, και η ολοκληρωμένη και πλήρης άγια ζωή τους δεν έχει φανερωθεί, δεν έχει ξεκαθαριστεί, δεν έχει γίνει περιεκτική σε όλα τα σημεία, δεν έχει γίνει με το θαυμάσιο αποτέλεσμα της απελευθέρωσης, καλά διακηρυγμένη από θεούς και ανθρώπους. Τότε επέρχεται η εξαφάνιση του Διδασκάλου τους. Ένας τέτοιος Διδάσκαλος, Τσουνδα, αφού πεθάνει, προκαλεί λύπη στους μαθητές. Για ποιο λόγο; Ο Διδάσκαλός μας εγέρθηκε στον κόσμο, Άξιος, Πλήρως Αυτοφωτισμένος, και η Διδασκαλία είναι καλά διδαγμένη, καλά εξηγημένη, οδηγούσα στην απελευθέρωση, οδηγούσα στη γαλήνη, διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο, και δεν έχουμε κατανοήσει το νόημα της Άριστης Διδασκαλίας, και η ολοκληρωμένη και πλήρης άγια ζωή μας δεν έχει φανερωθεί, δεν έχει ξεκαθαριστεί, δεν έχει γίνει περιεκτική σε όλα τα σημεία, δεν έχει γίνει με το θαυμάσιο αποτέλεσμα της απελευθέρωσης, καλά διακηρυγμένη από θεούς και ανθρώπους. Τότε επέρχεται η εξαφάνιση του Διδασκάλου μας. Ένας τέτοιος Διδάσκαλος, Τσουνδα, αφού πεθάνει, προκαλεί λύπη στους μαθητές.

Διδάσκαλος για τον οποίο οι μαθητές δεν θλίβονται

171. «Εδώ επίσης, Τσουνδα, ο Διδάσκαλος εγέρθηκε στον κόσμο, Άξιος, Πλήρως Αυτοφωτισμένος. Και η Διδασκαλία είναι καλά διδαγμένη, καλά εξηγημένη, οδηγούσα στην απελευθέρωση, οδηγούσα στη γαλήνη, διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Και οι μαθητές του έχουν κατανοήσει το νόημα της Άριστης Διδασκαλίας, και η ολοκληρωμένη και πλήρης άγια ζωή τους έχει φανερωθεί, έχει ξεκαθαριστεί, έχει γίνει περιεκτική σε όλα τα σημεία, έχει γίνει με το θαυμάσιο αποτέλεσμα της απελευθέρωσης, καλά διακηρυγμένη από θεούς και ανθρώπους. Τότε επέρχεται η εξαφάνιση του Διδασκάλου τους. Ένας τέτοιος Διδάσκαλος, Τσουνδα, αφού πεθάνει, δεν προκαλεί λύπη στους μαθητές. Για ποιο λόγο; Ο Διδάσκαλός μας εγέρθηκε στον κόσμο, Άξιος, Πλήρως Αυτοφωτισμένος. Και η Διδασκαλία είναι καλά διδαγμένη, καλά εξηγημένη, οδηγούσα στην απελευθέρωση, οδηγούσα στη γαλήνη, διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Και έχουμε κατανοήσει το νόημα της Άριστης Διδασκαλίας, και η ολοκληρωμένη και πλήρης άγια ζωή μας έχει φανερωθεί, έχει ξεκαθαριστεί, έχει γίνει περιεκτική σε όλα τα σημεία, έχει γίνει με το θαυμάσιο αποτέλεσμα της απελευθέρωσης, καλά διακηρυγμένη από θεούς και ανθρώπους. Τότε επέρχεται η εξαφάνιση του Διδασκάλου μας. Ένας τέτοιος Διδάσκαλος, Τσουνδα, αφού πεθάνει, δεν προκαλεί λύπη στους μαθητές.

Ομιλία για την ατελή άγια ζωή και τα λοιπά

172. «Ακόμη κι αν, Τσουνδα, η άγια ζωή είναι προικισμένη με αυτές τις ιδιότητες, αλλά ο Διδάσκαλος δεν είναι πρεσβύτερος μοναχός, έμπειρος, αναχωρητής εδώ και πολύ καιρό, έχει διανύσει μεγάλη περίοδο και έχει φτάσει σε προχωρημένη ηλικία. Έτσι αυτή η άγια ζωή είναι ατελής ως προς αυτήν την ιδιότητα.

«Αλλά όταν, Τσουνδα, η άγια ζωή είναι προικισμένη με αυτές τις ιδιότητες, και ο Διδάσκαλος είναι πρεσβύτερος μοναχός, έμπειρος, αναχωρητής εδώ και πολύ καιρό, έχει διανύσει μεγάλη περίοδο και έχει φτάσει σε προχωρημένη ηλικία. Έτσι αυτή η άγια ζωή είναι πλήρης ως προς αυτήν την ιδιότητα.

173. «Ακόμη κι αν, Τσουνδα, η άγια ζωή είναι προικισμένη με αυτές τις ιδιότητες, και ο Διδάσκαλος είναι πρεσβύτερος μοναχός, έμπειρος, αναχωρητής εδώ και πολύ καιρό, έχει διανύσει μεγάλη περίοδο και έχει φτάσει σε προχωρημένη ηλικία, αλλά δεν έχει πρεσβύτερους μοναχούς ως μαθητές ικανούς, πειθαρχημένους, με αυτοπεποίθηση, που έχουν επιτύχει την ελευθερία από τις νοητικές δεσμεύσεις. Ικανούς να εξηγήσουν σωστά την Άριστη Διδασκαλία, ικανούς αφού αντικρούσουν καλά με τους κανόνες τις εγερθείσες αντίθετες διδασκαλίες, να διδάξουν τη Διδασκαλία με το θαυμάσιο αποτέλεσμα της απελευθέρωσης. Έτσι αυτή η άγια ζωή είναι ατελής ως προς αυτήν την ιδιότητα.

«Αλλά όταν, Τσουνδα, η άγια ζωή είναι προικισμένη με αυτές τις ιδιότητες, και ο Διδάσκαλος είναι πρεσβύτερος μοναχός, έμπειρος, αναχωρητής εδώ και πολύ καιρό, έχει διανύσει μεγάλη περίοδο και έχει φτάσει σε προχωρημένη ηλικία, και έχει πρεσβύτερους μοναχούς ως μαθητές ικανούς, πειθαρχημένους, με αυτοπεποίθηση, που έχουν επιτύχει την ελευθερία από τις νοητικές δεσμεύσεις. Ικανούς να εξηγήσουν σωστά την Άριστη Διδασκαλία, ικανούς αφού αντικρούσουν καλά με τους κανόνες τις εγερθείσες αντίθετες διδασκαλίες, να διδάξουν τη Διδασκαλία με το θαυμάσιο αποτέλεσμα της απελευθέρωσης. Έτσι αυτή η άγια ζωή είναι πλήρης ως προς αυτήν την ιδιότητα.

174. «Ακόμη κι αν, Τσουνδα, η άγια ζωή είναι προικισμένη με αυτές τις ιδιότητες, και ο Διδάσκαλος είναι πρεσβύτερος μοναχός, έμπειρος, αναχωρητής εδώ και πολύ καιρό, έχει διανύσει μεγάλη περίοδο και έχει φτάσει σε προχωρημένη ηλικία, και έχει πρεσβύτερους μοναχούς ως μαθητές ικανούς, πειθαρχημένους, με αυτοπεποίθηση, που έχουν επιτύχει την ελευθερία από τις νοητικές δεσμεύσεις. Ικανούς να εξηγήσουν σωστά την Άριστη Διδασκαλία, ικανούς αφού αντικρούσουν καλά με τους κανόνες τις εγερθείσες αντίθετες διδασκαλίες, να διδάξουν τη Διδασκαλία με το θαυμάσιο αποτέλεσμα της απελευθέρωσης. Αλλά δεν έχει μεσαίους μοναχούς ως μαθητές... κ.λπ... και έχει μεσαίους μοναχούς ως μαθητές, αλλά δεν έχει νέους μοναχούς ως μαθητές... κ.λπ... και έχει νέους μοναχούς ως μαθητές, αλλά δεν έχει πρεσβύτερες μοναχές ως μαθήτριες... κ.λπ... και έχει πρεσβύτερες μοναχές ως μαθήτριες, αλλά δεν έχει μεσαίες μοναχές ως μαθήτριες... κ.λπ... και έχει μεσαίες μοναχές ως μαθήτριες, αλλά δεν έχει νέες μοναχές ως μαθήτριες... κ.λπ... και έχει νέες μοναχές ως μαθήτριες, αλλά δεν έχει λαϊκούς ακόλουθους ως μαθητές, οικοδεσπότες με λευκά ρούχα που ασκούνται στην άγια ζωή... κ.λπ... και έχει λαϊκούς ακόλουθους ως μαθητές, οικοδεσπότες με λευκά ρούχα που απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές... κ.λπ... και έχει λαϊκούς ακόλουθους ως μαθητές, οικοδεσπότες με λευκά ρούχα που απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές, αλλά δεν έχει λαϊκές ακόλουθους ως μαθήτριες, οικοδέσποινες με λευκά ρούχα που ασκούνται στην άγια ζωή... κ.λπ... και έχει λαϊκές ακόλουθους ως μαθήτριες, οικοδέσποινες με λευκά ρούχα που απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές... κ.λπ... και έχει λαϊκές ακόλουθους ως μαθήτριες, οικοδέσποινες με λευκά ρούχα που

απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές, αλλά η άγια ζωή του δεν είναι επιτυχημένη και ακμάζουσα και εκτεταμένη και γνωστή σε πολλούς και διαδεδομένη, καλά διακηρυγμένη από θεούς και ανθρώπους... κ.λπ... και η άγια ζωή του είναι επιτυχημένη και ακμάζουσα και εκτεταμένη και γνωστή σε πολλούς και διαδεδομένη, καλά διακηρυγμένη από θεούς και ανθρώπους, αλλά δεν έχει φτάσει στην κορυφή του υλικού κέρδους και στην κορυφή της φήμης. Έτσι αυτή η άγια ζωή είναι ατελής ως προς αυτήν την ιδιότητα.

«Αλλά όταν, Τσουνδα, η άγια ζωή είναι προικισμένη με αυτές τις ιδιότητες, και ο Διδάσκαλος είναι πρεσβύτερος μοναχός, έμπειρος, αναχωρητής εδώ και πολύ καιρό, έχει διανύσει μεγάλη περίοδο και έχει φτάσει σε προχωρημένη ηλικία, και έχει πρεσβύτερους μοναχούς ως μαθητές ικανούς, πειθαρχημένους, με αυτοπεποίθηση, που έχουν επιτύχει την ελευθερία από τις νοητικές δεσμεύσεις. Ικανούς να εξηγήσουν σωστά την Άριστη Διδασκαλία, ικανούς αφού αντικρούσουν καλά με τους κανόνες τις εγερθείσες αντίθετες διδασκαλίες, να διδάξουν τη Διδασκαλία με το θαυμάσιο αποτέλεσμα της απελευθέρωσης. Και έχει μεσαίους μοναχούς ως μαθητές... κ.λπ... και έχει νέους μοναχούς ως μαθητές... κ.λπ... και έχει πρεσβύτερες μοναχές ως μαθήτριες... κ.λπ... και έχει μεσαίες μοναχές ως μαθήτριες... κ.λπ... και έχει νέες μοναχές ως μαθήτριες... κ.λπ... και έχει λαϊκούς ακόλουθους ως μαθητές... κ.λπ... οικοδεσπότες με λευκά ρούχα που ασκούνται στην άγια ζωή. Και έχει λαϊκούς ακόλουθους ως μαθητές, οικοδεσπότες με λευκά ρούχα που απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές... κ.λπ... και έχει λαϊκές ακόλουθους ως μαθήτριες, οικοδέσποινες με λευκά ρούχα που ασκούνται στην άγια ζωή... κ.λπ... και έχει λαϊκές ακόλουθους ως μαθήτριες, οικοδέσποινες με λευκά ρούχα που απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές... κ.λπ... και η άγια ζωή του είναι επιτυχημένη και ακμάζουσα και εκτεταμένη και γνωστή σε πολλούς και διαδεδομένη, καλά διακηρυγμένη από θεούς και ανθρώπους, και έχει φτάσει στην κορυφή του υλικού κέρδους και στην κορυφή της φήμης. Έτσι αυτή η άγια ζωή είναι πλήρης ως προς αυτήν την ιδιότητα.

175. «Εγώ όμως, Τσουνδα, τώρα έχω εγερθεί στον κόσμο ως Διδάσκαλος, Άξιος, Πλήρως Αυτοφωτισμένος. Και η Διδασκαλία είναι καλά διδαγμένη, καλά εξηγημένη, οδηγούσα στην απελευθέρωση, οδηγούσα στη γαλήνη, διακηρυγμένη από έναν Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Και οι μαθητές μου έχουν κατανοήσει το νόημα της Άριστης Διδασκαλίας, και η ολοκληρωμένη και πλήρης άγια ζωή τους έχει φανερωθεί, έχει ξεκαθαριστεί, έχει γίνει περιεκτική σε όλα τα σημεία, έχει γίνει με το θαυμάσιο αποτέλεσμα της απελευθέρωσης, καλά διακηρυγμένη από θεούς και ανθρώπους. Εγώ όμως, Τσουνδα, τώρα είμαι Διδάσκαλος πρεσβύτερος, έμπειρος, αναχωρητής εδώ και πολύ καιρό, έχω διανύσει μεγάλη περίοδο και έχω φτάσει σε προχωρημένη ηλικία.

«Υπάρχουν όμως, Τσουνδα, τώρα πρεσβύτεροι μοναχοί ως μαθητές μου που είναι ικανοί, πειθαρχημένοι, με αυτοπεποίθηση, που έχουν επιτύχει την ελευθερία από τις νοητικές δεσμεύσεις. Ικανούς να εξηγήσουν σωστά την Άριστη Διδασκαλία, ικανούς αφού αντικρούσουν καλά με τους κανόνες τις εγερθείσες αντίθετες διδασκαλίες, να διδάξουν τη Διδασκαλία με το θαυμάσιο αποτέλεσμα της απελευθέρωσης. Υπάρχουν όμως, Τσουνδα, τώρα μεσαίοι μοναχοί ως μαθητές μου... κ.λπ... υπάρχουν όμως, Τσουνδα, τώρα πρεσβύτερες μοναχές ως μαθήτριές μου... κ.λπ... υπάρχουν όμως, Τσουνδα, τώρα μεσαίες μοναχές ως μαθήτριές μου... κ.λπ... υπάρχουν όμως, Τσουνδα, τώρα νέες μοναχές ως μαθήτριές μου... κ.λπ... υπάρχουν όμως, Τσουνδα, τώρα λαϊκοί

ακόλουθοι ως μαθητές μου, οικοδεσπότες με λευκά ρούχα που ασκούνται στην άγια ζωή... κ.λπ... υπάρχουν όμως, Τσουνδα, τώρα λαϊκοί ακόλουθοι ως μαθητές μου, οικοδεσπότες με λευκά ρούχα που απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές... κ.λπ... υπάρχουν όμως, Τσουνδα, τώρα λαϊκές ακόλουθοι ως μαθήτριές μου, οικοδέσποινες με λευκά ρούχα που ασκούνται στην άγια ζωή... κ.λπ... υπάρχουν όμως, Τσουνδα, τώρα λαϊκές ακόλουθοι ως μαθήτριές μου, οικοδέσποινες με λευκά ρούχα που απολαμβάνουν αισθησιακές ηδονές... κ.λπ... τώρα όμως, Τσουνδα, η άγια ζωή μου είναι επιτυχημένη και ακμάζουσα και εκτεταμένη και γνωστή σε πολλούς και διαδεδομένη, καλά διακηρυγμένη από θεούς και ανθρώπους.

176. «Όσοι, Τσουνδα, Διδάσκαλοι έχουν εγερθεί τώρα στον κόσμο, δεν βλέπω, Τσουνδα, κανέναν άλλο Διδάσκαλο που να έχει φτάσει σε τέτοιο ύψος υλικού κέρδους και φήμης όπως εγώ. Όσες, Τσουνδα, Κοινότητες ή ομάδες έχουν εγερθεί τώρα στον κόσμο· δεν βλέπω, Τσουνδα, καμία άλλη Κοινότητα που να έχει φτάσει σε τέτοιο ύψος υλικού κέρδους και φήμης όπως αυτή, Τσουνδα, η κοινότητα μοναχών. Αυτό λοιπόν, Τσουνδα, κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - «τέλεια σε κάθε πτυχή, πλήρης σε κάθε πτυχή, χωρίς έλλειψη και χωρίς περίσσεια, καλά διδαγμένη, ολοκληρωμένη και πλήρης άγια ζωή, καλά διακηρυγμένη». Αυτό ακριβώς κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - «τέλεια σε κάθε πτυχή... κ.λπ... καλά διακηρυγμένη».

«Ο Ουντάκα, Τσουνδα, ο γιος του Ράμα, έλεγε αυτά τα λόγια -"βλέποντας δεν βλέπει". Και τι βλέποντας δεν βλέπει; Ενός ξυραφιού καλά ακονισμένου βλέπει την επιφάνειά του, αλλά την κόψη του δεν βλέπει. Αυτό ονομάζεται - "βλέποντας δεν βλέπει". Αυτό λοιπόν, Τσουνδα, που ειπώθηκε από τον Ουντάκα τον γιο του Ράμα είναι κατώτερο, χωριάτικο, κοινό, μη ευγενές, μη επωφελές, αναφερόμενο μόνο σε ένα ξυράφι. Και αυτό, Τσουνδα, κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - "βλέποντας δεν βλέπει", αυτό ακριβώς κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - "βλέποντας δεν βλέπει". Και τι βλέποντας δεν βλέπει; Έτσι τέλεια σε κάθε πτυχή, πλήρης σε κάθε πτυχή, χωρίς έλλειψη και χωρίς περίσσεια, καλά διδαγμένη, ολοκληρωμένη και πλήρης άγια ζωή, καλά διακηρυγμένη - έτσι αυτό το βλέπει. "Αυτό εδώ θα αφαιρούσα, έτσι αυτό θα ήταν πιο αγνό" - έτσι αυτό δεν το βλέπει. "Αυτό εδώ θα πρόσθετα, έτσι αυτό θα ήταν πλήρες" - έτσι αυτό δεν το βλέπει. Αυτό ονομάζεται, Τσουνδα - "βλέποντας δεν βλέπει". Αυτό λοιπόν, Τσουνδα, κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - «τέλεια σε κάθε πτυχή... κ.λπ... άγια ζωή καλά διακηρυγμένη». Αυτό ακριβώς κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - «τέλεια σε κάθε πτυχή, πλήρης σε κάθε πτυχή, χωρίς έλλειψη και χωρίς περίσσεια, καλά διδαγμένη, ολοκληρωμένη και πλήρης άγια ζωή, καλά διακηρυγμένη».

Η Διδασκαλία που πρέπει να απαγγελθεί από κοινού

177. Γι' αυτό, Τσουνδα, εκείνες οι διδασκαλίες που έχω διδάξει σε εσάς με άμεση γνώση, σε αυτές όλοι μαζί αφού συγκεντρωθείτε και συναθροιστείτε πρέπει να απαγγέλλετε από κοινού νόημα με νόημα, φράση με φράση, χωρίς να διαφωνείτε, ώστε αυτή η άγια ζωή να αντέξει στον χρόνο και να διαρκέσει πολύ, και αυτό θα είναι για την ευημερία του πλήθους, για την ευτυχία του πλήθους, από συμπόνια για τον κόσμο, για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία θεών και ανθρώπων. Και ποιες είναι, Τσουνδα, εκείνες οι διδασκαλίες που έχω διδάξει με άμεση γνώση, στις οποίες όλοι μαζί αφού συγκεντρωθείτε και συναθροιστείτε πρέπει να απαγγέλλετε από κοινού νόημα με νόημα, φράση με φράση, χωρίς να διαφωνείτε, ώστε αυτή η άγια ζωή να αντέξει στον χρόνο και να διαρκέσει πολύ, και αυτό θα είναι για την ευημερία

του πλήθους, για την ευτυχία του πλήθους, από συμπόνια για τον κόσμο, για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία θεών και ανθρώπων; Δηλαδή: οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης, οι τέσσερις ορθές επίμονες προσπάθειες, οι τέσσερις βάσεις πνευματικής δύναμης, οι πέντε πνευματικές ικανότητες, οι πέντε δυνάμεις, οι επτά παράγοντες της φώτισης, η ευγενής οκταμελής οδός. Αυτές είναι, Τσουνδα, εκείνες οι διδασκαλίες που έχω διδάξει με άμεση γνώση. Στις οποίες όλοι μαζί αφού συγκεντρωθείτε και συναθροιστείτε πρέπει να απαγγέλλετε από κοινού νόημα με νόημα, φράση με φράση, χωρίς να διαφωνείτε, ώστε αυτή η άγια ζωή να αντέξει στον χρόνο και να διαρκέσει πολύ, και αυτό θα είναι για την ευημερία του πλήθους, για την ευτυχία του πλήθους, από συμπόνια για τον κόσμο, για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία θεών και ανθρώπων.

Η μέθοδος για να πεισθεί κάποιος

178. «Και ενώ εσείς, Τσουνδα, είστε ενωμένοι, χαίρεστε μαζί, δεν διαφωνείτε και εξασκείστε, κάποιος σύντροφος στην άγια ζωή μπορεί να μιλήσει για τη Διδασκαλία στην Κοινότητα. Αν εκεί σκεφτόσασταν έτσι: "Αυτός ο σεβάσμιος κατανοεί λανθασμένα το νόημα και διατυπώνει λανθασμένα τις φράσεις". Αυτό δεν πρέπει ούτε να γίνει δεκτό με χαρά ούτε να απορριφθεί· χωρίς να το δεχτείτε με χαρά, χωρίς να το απορρίψετε, αυτός πρέπει να ερωτηθεί έτσι: "Για αυτό το νόημα, φίλε, αυτές οι φράσεις ή εκείνες οι φράσεις, ποιες είναι πιο κατάλληλες; Και για αυτές τις φράσεις, αυτό το νόημα ή εκείνο το νόημα, ποιο είναι πιο κατάλληλο;" Αν αυτός έλεγε έτσι: "Για αυτό το νόημα, φίλε, αυτές ακριβώς οι φράσεις είναι πιο κατάλληλες, όπως ακριβώς αυτές· και για αυτές τις φράσεις, αυτό ακριβώς το νόημα είναι πιο κατάλληλο, όπως ακριβώς αυτό". Αυτός δεν πρέπει ούτε να επαινέθει ούτε να κατακριθεί· χωρίς να τον επαινέσετε, χωρίς να τον κατακρίνετε, αυτός πρέπει να ενημερωθεί καλά για την κατανόηση εκείνου του νοήματος και εκείνων των φράσεων.

179. «Και αν, Τσουνδα, κάποιος άλλος σύντροφος στην άγια ζωή μιλούσε για τη Διδασκαλία στην Κοινότητα. Αν εκεί σκεφτόσασταν έτσι: "Αυτός ο σεβάσμιος κατανοεί λανθασμένα το νόημα αλλά διατυπώνει σωστά τις φράσεις". Αυτό δεν πρέπει ούτε να γίνει δεκτό με χαρά ούτε να απορριφθεί· χωρίς να το δεχτείτε με χαρά, χωρίς να το απορρίψετε, αυτός πρέπει να ερωτηθεί έτσι: "Για αυτές τις φράσεις, φίλε, αυτό το νόημα ή εκείνο το νόημα, ποιο είναι πιο κατάλληλο;" Αν αυτός έλεγε έτσι: "Για αυτές τις φράσεις, φίλε, αυτό ακριβώς το νόημα είναι πιο κατάλληλο, όπως ακριβώς αυτό". Αυτός δεν πρέπει ούτε να επαινέθει ούτε να κατακριθεί· χωρίς να τον επαινέσετε, χωρίς να τον κατακρίνετε, αυτός πρέπει να ενημερωθεί καλά για την κατανόηση εκείνου ακριβώς του νοήματος.

180. «Και αν, Τσουνδα, κάποιος άλλος σύντροφος στην άγια ζωή μιλούσε για τη Διδασκαλία στην Κοινότητα. Αν εκεί σκεφτόσασταν έτσι: "Αυτός ο σεβάσμιος κατανοεί σωστά το νόημα αλλά διατυπώνει λανθασμένα τις φράσεις". Αυτό δεν πρέπει ούτε να γίνει δεκτό με χαρά ούτε να απορριφθεί· χωρίς να το δεχτείτε με χαρά, χωρίς να το απορρίψετε, αυτός πρέπει να ερωτηθεί έτσι: "Για αυτό το νόημα, φίλε, αυτές οι φράσεις ή εκείνες οι φράσεις, ποιες είναι πιο κατάλληλες;" Αν αυτός έλεγε έτσι: "Για αυτό το νόημα, φίλε, αυτές ακριβώς οι φράσεις είναι πιο κατάλληλες, όπως ακριβώς αυτές". Αυτός δεν πρέπει ούτε να επαινέθει ούτε να κατακριθεί· χωρίς να τον επαινέσετε, χωρίς να τον κατακρίνετε, αυτός πρέπει να ενημερωθεί καλά για την κατανόηση εκείνων ακριβώς των φράσεων.

181. «Και αν, Τσουνδα, κάποιος άλλος σύντροφος στην άγια ζωή μιλούσε για τη Διδασκαλία στην Κοινότητα. Αν εκεί σκεφτόσασταν έτσι: "Αυτός ο σεβάσμιος κατανοεί σωστά το νόημα και διατυπώνει σωστά τις φράσεις". Αυτό που είπε πρέπει να γίνει δεκτό με χαρά λέγοντας "καλώς" και να εκφραστούν ευχαριστίες· αφού δεχτείτε με χαρά αυτό που είπε λέγοντας "καλώς" και εκφράσετε ευχαριστίες, αυτός πρέπει να του ειπωθεί έτσι: "Είμαστε τυχεροί, φίλε, είναι καλή τύχη για μας, φίλε, που βλέπουμε έναν τέτοιο σεβάσμιο σύντροφο στην άγια ζωή, έτσι προικισμένο με το νόημα, προικισμένο με τη φρασεολογία".

Ο λόγος της επιτρεπόμενης συνθήκης

182. «Δεν σας διδάσκω, Τσουνδα, τη Διδασκαλία μόνο για την αυτοσυγκράτηση από τις νοητικές διαφθορές σχετικές με την παρούσα ζωή. Ούτε σας διδάσκω, Τσουνδα, τη Διδασκαλία μόνο για την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών που αφορούν τη μελλοντική ζωή. Σας διδάσκω, Τσουνδα, τη Διδασκαλία και για την αυτοσυγκράτηση από τις νοητικές διαφθορές σχετικές με την παρούσα ζωή· και για την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών που αφορούν τη μελλοντική ζωή. Γι' αυτό, Τσουνδα, ο χιτώννας που σας έχω επιτρέψει, αυτός σας αρκεί - μόνο για την προστασία από το κρύο, για την προστασία από τη ζέστη, για την προστασία από την επαφή με αλογόμυγες, κουνούπια, άνεμο, ήλιο και ερπετά, μόνο για τον σκοπό της κάλυψης των μερών που προκαλούν ντροπή. Η προσφερόμενη τροφή που σας έχω επιτρέψει, αυτή σας αρκεί μόνο για τη διάρκεια και τη συντήρηση αυτού του σώματος, για την αποχή από τη βία, για την υποστήριξη της άγιας ζωής, με τη σκέψη: «Έτσι θα εξαλείψω το παλιό αίσθημα και δεν θα δημιουργήσω νέο αίσθημα, και θα υπάρχει συντήρηση για μένα και αναμαρτησία και άνετη διαμονή». Το κατάλυμα που σας έχω επιτρέψει, αυτό σας αρκεί μόνο για την προστασία από το κρύο, για την προστασία από τη ζέστη, για την προστασία από την επαφή με αλογόμυγες, κουνούπια, άνεμο, ήλιο και ερπετά, μόνο για τον σκοπό της αποφυγής των κινδύνων του κλίματος και της απόλαυσης της απομόνωσης. Τα αναγκαία φάρμακα για ασθενείς που σας έχω επιτρέψει, αυτά σας αρκούν μόνο για την εξάλειψη των εγερμένων αισθημάτων που προκαλούνται από ασθένεια, με σκοπό την ύψιστη απουσία ταλαιπωρίας.

Η επιδίωξη της ευχαρίστησης

183. «Είναι δυνατόν, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές να πουν έτσι - 'Οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκυα, διαμένουν αφοσιωμένοι στην επιδίωξη της ευχαρίστησης'. Σε αυτούς που λένε έτσι, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές πρέπει να λεχθεί έτσι - 'Ποια είναι αυτή, φίλε, η επιδίωξη της ευχαρίστησης; Διότι οι επιδιώξεις της ευχαρίστησης είναι πολλές, ποικίλες και διαφόρων ειδών'.

«Αυτές οι τέσσερις, Τσουνδα, επιδιώξεις της ευχαρίστησης είναι κατώτερες, χυδαίες, κοινές, μη ευγενείς, ανώφελες, δεν οδηγούν στην αποστασιοποίηση, δεν οδηγούν στο μη πάθος, δεν οδηγούν στην παύση, δεν οδηγούν στη γαλήνη, δεν οδηγούν στην άμεση γνώση, δεν οδηγούν στην ανώτατη φώτιση, δεν οδηγούν στο Νιμπάνα. Ποιοι τέσσερις;

«Εδώ, Τσουνδα, κάποιος ανόητος σκοτώνοντας ξανά και ξανά έμβια όντα ευχαριστεί και ικανοποιεί τον εαυτό του. Αυτή είναι η πρώτη επιδίωξη της ευχαρίστησης.

«Επιπλέον, Τσουνδα, εδώ κάποιος παίρνοντας ξανά και ξανά το μη δοσμένο ευχαριστεί και ικανοποιεί τον εαυτό του. Αυτή είναι η δεύτερη επιδίωξη της ευχαρίστησης.

«Επιπλέον, Τσουνδα, εδώ κάποιος ψευδόμενος ξανά και ξανά ευχαριστεί και ικανοποιεί τον εαυτό του. Αυτή είναι η τρίτη επιδίωξη της ευχαρίστησης.

«Επιπλέον, Τσουνδα, εδώ κάποιος προικισμένος και εφοδιασμένος με τα πέντε είδη αισθησιακής ηδονής απολαμβάνει τη ζωή. Αυτή είναι η τέταρτη επιδίωξη της ευχαρίστησης.

«Αυτές, Τσουνδα, οι τέσσερις επιδιώξεις της ευχαρίστησης είναι κατώτερες, χυδαίες, κοινές, μη ευγενείς, ανώφελες, δεν οδηγούν στην αποστασιοποίηση, δεν οδηγούν στο μη πάθος, δεν οδηγούν στην παύση, δεν οδηγούν στη γαλήνη, δεν οδηγούν στην άμεση γνώση, δεν οδηγούν στην ανώτατη φώτιση, δεν οδηγούν στο Νιμπάνα.

«Είναι δυνατόν, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές να πουν έτσι -'Οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκκων, διαμένουν αφοσιωμένοι σε αυτές τις τέσσερις επιδιώξεις της ευχαρίστησης'. Σε αυτούς πρέπει να λεχθεί 'όχι βέβαια'. Αυτοί δεν θα μιλούσαν σωστά μιλώντας για εσάς, θα σας συκοφαντούσαν με ανυπόστατα και αναληθή πράγματα.

184. «Αυτές οι τέσσερις, Τσουνδα, επιδιώξεις της ευχαρίστησης οδηγούν αποκλειστικά στην αποστασιοποίηση, στο μη πάθος, στην παύση, στη γαλήνη, στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα. Ποιοι τέσσερις;

«Εδώ, Τσουνδα, ένας μοναχός, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές, αποστασιοποιημένος από τις φαύλες νοητικές καταστάσεις, έχοντας επιτύχει την πρώτη διαλογιστική έκσταση, που συνοδεύεται από λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση, διαμένει. Αυτή είναι η πρώτη επιδίωξη της ευχαρίστησης.

«Επιπλέον, Τσουνδα, ένας μοναχός, με τον κατευνασμό του λογισμού και του συλλογισμού... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στη δεύτερη διαλογιστική έκσταση. Αυτή είναι η δεύτερη επιδίωξη της ευχαρίστησης.

«Επιπλέον, Τσουνδα, ένας μοναχός, με την απαλλαγή από την αγαλλίαση... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στην τρίτη διαλογιστική έκσταση. Αυτή είναι η τρίτη επιδίωξη της ευχαρίστησης.

«Επιπλέον, Τσουνδα, ένας μοναχός, με την εγκατάλειψη της ευχαρίστησης και με την εγκατάλειψη του πόνου... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στην τέταρτη διαλογιστική έκσταση. Αυτή είναι η τέταρτη επιδίωξη της ευχαρίστησης.

«Αυτές, Τσουνδα, οι τέσσερις επιδιώξεις της ευχαρίστησης οδηγούν αποκλειστικά στην αποστασιοποίηση, στο μη πάθος, στην παύση, στη γαλήνη, στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα.

«Είναι δυνατόν, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές να πουν έτσι -'Οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκκων, διαμένουν αφοσιωμένοι σε αυτές τις τέσσερις επιδιώξεις της ευχαρίστησης'. Σε αυτούς πρέπει να λεχθεί 'ναι'. Αυτοί θα

μιλούσαν σωστά μιλώντας για εσάς, δεν θα σας συκοφαντούσαν με ανυπόστατα και αναληθή πράγματα.

Το όφελος της επιδίωξης της ευχαρίστησης

185. «Είναι δυνατόν, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές να πουν έτσι - 'Αυτές όμως οι τέσσερις επιδιώξεις της ευχαρίστησης, φίλοι, για αυτούς που διαμένουν αφοσιωμένοι σε αυτές, πόσα αποτελέσματα και πόσα οφέλη αναμένονται;' Σε αυτούς που λένε έτσι, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές πρέπει να λεχθεί έτσι - 'Αυτές οι τέσσερις επιδιώξεις της ευχαρίστησης, φίλοι, για αυτούς που διαμένουν αφοσιωμένοι σε αυτές, τέσσερα αποτελέσματα και τέσσερα οφέλη αναμένονται. Ποιοι τέσσερις; Εδώ, φίλοι, ένας μοναχός με την πλήρη εξάλειψη των τριών νοητικών δεσμών γίνεται εισερχόμενος στο ρεύμα, μη υποκείμενος πλέον σε ξεπεσμό σε κατώτερους κόσμους, βέβαιος, κατευθυνόμενος στην ανώτατη φώτιση. Αυτό είναι το πρώτο αποτέλεσμα, το πρώτο όφελος. Επιπλέον, φίλοι, ένας μοναχός με την πλήρη εξάλειψη των τριών νοητικών δεσμών και με την εξασθένηση της λαγνείας, του μίσους και της αυταπάτης γίνεται άπαξ επιστρέφων· επιστρέφοντας μόνο μία φορά σε αυτόν τον κόσμο θέτει τέρμα στον πόνο. Αυτό είναι το δεύτερο αποτέλεσμα, το δεύτερο όφελος. Επιπλέον, φίλοι, ένας μοναχός με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών γίνεται αυθόρμητα γεννημένος, εκεί επιτυγχάνει το τελικό Νιμπάνα, μη υποκείμενος σε επιστροφή από εκείνον τον κόσμο. Αυτό είναι το τρίτο αποτέλεσμα, το τρίτο όφελος. Επιπλέον, φίλοι, ένας μοναχός με την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας χωρίς νοητικές διαφθορές στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, παραμένει. Αυτό είναι το τέταρτο αποτέλεσμα, το τέταρτο όφελος. Αυτές οι τέσσερις επιδιώξεις της ευχαρίστησης, φίλοι, για αυτούς που διαμένουν αφοσιωμένοι σε αυτές, αυτά τα τέσσερα αποτελέσματα και τα τέσσερα οφέλη αναμένονται'».

Αδύνατες καταστάσεις για αυτόν που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές

186. «Είναι δυνατόν, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές να πουν έτσι - 'Οι ασκητές, μαθητές του υιού των Σάκκα, διαμένουν χωρίς σταθερές αρχές'. Σε αυτούς που λένε έτσι, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές πρέπει να λεχθεί έτσι - 'Υπάρχουν πράγματι, φίλοι, διδασκαλίες που διδάχθηκαν και θεσπίστηκαν από τον Ευλογημένο που γνωρίζει και βλέπει, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, για τους μαθητές, απαραβίαστες για όλη τη ζωή. Όπως, φίλοι, μια πύλη ή ένας σιδερένιος στύλος με βαθιά θεμέλια, καλά στερεωμένος, ακίνητος, ασάλευτος. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, φίλοι, υπάρχουν διδασκαλίες που διδάχθηκαν και θεσπίστηκαν από τον Ευλογημένο που γνωρίζει και βλέπει, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, για τους μαθητές, απαραβίαστες για όλη τη ζωή. Εκείνος ο μοναχός, φίλοι, που είναι Άξιος, που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, που έχει ολοκληρώσει την άγια ζωή, που έχει κάνει αυτό που έπρεπε να γίνει, που έχει αποθέσει το φορτίο, που έχει επιτύχει τον δικό του σκοπό, που έχει εξαλείψει πλήρως τους δεσμούς του γίνεσθαι, πλήρως απελευθερωμένος μέσω της τελικής γνώσης, αυτός είναι ανίκανος να διαπράξει εννέα παραβάσεις. Είναι ανίκανος, φίλοι, ένας μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές να αφαιρέσει σκόπιμα τη ζωή ενός έμβιου όντος· είναι ανίκανος ένας μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές να πάρει το μη δοσμένο, θεωρούμενο κλοπή· είναι ανίκανος ένας μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές να επιδοθεί στη συνουσία· είναι ανίκανος

ένας μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές να πει συνειδητό ψέμα· είναι ανίκανος ένας μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές να καταναλώνει αποθηκευμένες ηδονές όπως πριν όταν ήταν οικογενειάρχης· είναι ανίκανος ένας μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές να ενεργήσει με προκατάληψη λόγω επιθυμίας· είναι ανίκανος ένας μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές να ενεργήσει με προκατάληψη λόγω μίσους· είναι ανίκανος ένας μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές να ενεργήσει με προκατάληψη λόγω αυταπάτης· είναι ανίκανος ένας μοναχός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές να ενεργήσει με προκατάληψη λόγω φόβου. Εκείνος ο μοναχός, φίλοι, που είναι Άγιος, που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, που έχει ολοκληρώσει την άγια ζωή, που έχει κάνει αυτό που έπρεπε να γίνει, που έχει αποθέσει το φορτίο, που έχει επιτύχει τον δικό του σκοπό, που έχει εξαλείψει πλήρως τους δεσμούς του γίνεσθαι, πλήρως απελευθερωμένος μέσω της τελικής γνώσης, αυτός είναι ανίκανος να διαπράξει αυτές τις εννέα παραβάσεις'.

Η απάντηση ερωτήσεων

187. «Είναι δυνατόν, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές να πουν έτσι - 'Σχετικά με το παρελθόν ο ασκητής Γκόταμα διακηρύσσει απεριόριστη γνώση και ενόραση, αλλά σχετικά με το μέλλον δεν διακηρύσσει απεριόριστη γνώση και ενόραση· τι είναι αυτό, πώς είναι αυτό;' Και αυτοί οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές νομίζουν ότι με γνώση και ενόραση στραμμένη αλλού πρέπει να διακηρυχθεί γνώση και ενόραση στραμμένη αλλού, ακριβώς όπως οι ανόητοι και άπειροι. Σχετικά με το παρελθόν, Τσουνδα, ο Τατχάγκατα έχει γνώση που ακολουθεί τη μνήμη· αυτός όσο επιθυμεί τόσο θυμάται. Και σχετικά με το μέλλον στον Τατχάγκατα εγείρεται γνώση γεννημένη από τη φώτιση - 'Αυτή είναι η τελευταία γέννηση, δεν υπάρχει πλέον επαναγέννηση'. Αν, Τσουνδα, κάτι από το παρελθόν είναι μη πραγματικό, αναληθές, μη επωφελές, αυτό ο Τατχάγκατα δεν το δηλώνει. Αν, Τσουνδα, κάτι από το παρελθόν είναι πραγματικό, αληθές, αλλά μη επωφελές, ούτε αυτό ο Τατχάγκατα δεν το δηλώνει. Αν, Τσουνδα, κάτι από το παρελθόν είναι πραγματικό, αληθές, επωφελές, τότε ο Τατχάγκατα γνωρίζει τον κατάλληλο χρόνο για την απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Αν, Τσουνδα, κάτι από το μέλλον είναι μη πραγματικό, αναληθές, μη επωφελές, αυτό ο Τατχάγκατα δεν το δηλώνει... κ.λπ... για την απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Αν, Τσουνδα, κάτι από το παρόν είναι μη πραγματικό, αναληθές, μη επωφελές, αυτό ο Τατχάγκατα δεν το δηλώνει. Αν, Τσουνδα, κάτι από το παρόν είναι πραγματικό, αληθές, αλλά μη επωφελές, ούτε αυτό ο Τατχάγκατα δεν το δηλώνει. Αν, Τσουνδα, κάτι από το παρόν είναι πραγματικό, αληθές, επωφελές, τότε ο Τατχάγκατα γνωρίζει τον κατάλληλο χρόνο για την απάντηση σε αυτή την ερώτηση.

188. «Έτσι λοιπόν, Τσουνδα, σχετικά με τα φαινόμενα του παρελθόντος, του μέλλοντος και του παρόντος, ο Τατχάγκατα μιλάει την κατάλληλη στιγμή, εκφράζει αυτό που είναι πραγματικό, μιλάει για το όφελος, για τη Διδασκαλία και τη μοναστική διαγωγή· για αυτό το λόγο ονομάζεται 'Τατχάγκατα'. Και ό,τι, Τσουνδα, στον κόσμο μαζί με τους θεούς, μαζί με τον Μάρα, μαζί με τους Βράχμα, στη γενιά μαζί με τους ασκητές και βραχμάνους, μαζί με θεούς και ανθρώπους, έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, όλο αυτό έχει κατανοηθεί πλήρως από τον Τατχάγκατα· για αυτό το λόγο ονομάζεται 'Τατχάγκατα'. Και τη νύχτα, Τσουνδα, που ο Τατχάγκατα αφυπνίζεται πλήρως στην ανυπέρβλητη πλήρη αυτοφώτιση, και τη νύχτα που επιτυγχάνει το τελικό Νιμπάνα

στο στοιχείο του Νιμπάνα χωρίς υπόλειμμα προσκόλλησης, ό,τι στο μεταξύ λέει, εκφράζει, υποδεικνύει, όλο αυτό είναι έτσι ακριβώς και όχι διαφορετικά· για αυτό το λόγο ονομάζεται 'Τατχάγκατα'. Ο Τατχάγκατα, Τσουνδα, πράττει όπως λέει, λέει όπως πράττει. Έτσι πράττει όπως λέει, λέει όπως πράττει· για αυτό το λόγο ονομάζεται 'Τατχάγκατα'. Στον κόσμο, Τσουνδα, μαζί με τους θεούς, μαζί με τον Μάρα, μαζί με τους Βράχμα, στη γενιά μαζί με τους ασκητές και βραχμάνους, μαζί με θεούς και ανθρώπους, ο Τατχάγκατα είναι ο Κατακτητής, ο Ακατάβλητος, ο Παντογνώστης, ο Παντοδύναμος· για αυτό το λόγο ονομάζεται 'Τατχάγκατα'.

Αδήλωτες καταστάσεις

189. «Είναι δυνατόν, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές να πουν έτσι - 'τι λοιπόν, φίλε, ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'; Σε αυτούς που λένε έτσι, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές πρέπει να λεχθεί έτσι - 'αυτό έχει μείνει αδήλωτο, φίλε, από τον Ευλογημένο - 'ο Τατχάγκατα υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'».

«Είναι δυνατόν, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές να πουν έτσι - 'τι όμως, φίλε, ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'; Σε αυτούς που λένε έτσι, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές πρέπει να λεχθεί έτσι - 'και αυτό, φίλε, έχει μείνει αδήλωτο από τον Ευλογημένο - 'ο Τατχάγκατα δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'».

«Είναι δυνατόν, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές να πουν έτσι - 'τι όμως, φίλε, ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'; Σε αυτούς που λένε έτσι, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές πρέπει να λεχθεί έτσι - 'αυτό έχει μείνει αδήλωτο, φίλε, από τον Ευλογημένο - 'ο Τατχάγκατα και υπάρχει και δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'».

«Είναι δυνατόν, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές να πουν έτσι - 'τι όμως, φίλε, ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'; Σε αυτούς που λένε έτσι, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές πρέπει να λεχθεί έτσι - 'και αυτό, φίλε, έχει μείνει αδήλωτο από τον Ευλογημένο - 'ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'».

«Είναι δυνατόν, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές να πουν έτσι - 'γιατί όμως αυτό, φίλε, έχει μείνει αδήλωτο από τον ασκητή Γκόταμα'; Σε αυτούς που λένε έτσι, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές πρέπει να λεχθεί έτσι - 'διότι αυτό, φίλε, δεν συνδέεται με το όφελος, δεν συνδέεται με τη Διδασκαλία, δεν αποτελεί τις βασικές αρχές της άγιας ζωής, δεν οδηγεί στην αποστασιοποίηση, δεν οδηγεί στο μη πάθος, δεν οδηγεί στην παύση, δεν οδηγεί στη γαλήνη, δεν οδηγεί στην άμεση γνώση, δεν οδηγεί στην ανώτατη φώτιση, δεν οδηγεί στο Νιμπάνα· για αυτό αυτό έχει μείνει αδήλωτο από τον Ευλογημένο'».

Δηλωμένες καταστάσεις

190. «Είναι δυνατόν, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές να πουν έτσι - 'τι όμως, φίλε, έχει δηλωθεί από τον ασκητή Γκόταμα'; Σε αυτούς που λένε έτσι,

«Είναι δυνατόν, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές να πουν έτσι -'γιατί όμως αυτό, φίλε, έχει δηλωθεί από τον ασκητή Γκόταμα;' Σε αυτούς που λένε έτσι, Τσουνδα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές πρέπει να λεχθεί έτσι - 'διότι αυτό, φίλε, είναι γεμάτο νόημα, αυτό είναι σύμφωνο με τη Διδασκαλία, αυτό αποτελεί τις βασικές αρχές της άγιας ζωής, οδηγεί αποκλειστικά στην αποστασιοποίηση, στο μη πάθος, στην παύση, στη γαλήνη, στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα. Για αυτό αυτό έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο'».

191. «Και εκείνες οι απόψεις που εξαρτώνται από λανθασμένες απόψεις σχετικές με το παρελθόν, Τσουνδα, αυτές σας έχουν απαντηθεί από εμένα, όπως έπρεπε να απαντηθούν. Και όπως δεν έπρεπε να απαντηθούν, γιατί να σας τις απαντήσω έτσι; Και εκείνες οι απόψεις που εξαρτώνται από λανθασμένες απόψεις σχετικές με το μέλλον, Τσουνδα, αυτές σας έχουν απαντηθεί από εμένα, όπως έπρεπε να απαντηθούν. Και όπως δεν έπρεπε να απαντηθούν, γιατί να σας τις απαντήσω έτσι; Και ποιες είναι εκείνες οι απόψεις που εξαρτώνται από λανθασμένες απόψεις σχετικές με το παρελθόν, Τσουνδα, που σας έχουν απαντηθεί από εμένα, όπως έπρεπε να απαντηθούν; Υπάρχουν, Τσουνδα, κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - 'ο εαυτός και ο κόσμος είναι αιώνιοι, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'. Υπάρχουν επίσης, Τσουνδα, κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - 'ο εαυτός και ο κόσμος είναι μη-αιώνιοι... κ.λπ... ο εαυτός και ο κόσμος είναι και αιώνιοι και μη-αιώνιοι... ο εαυτός και ο κόσμος δεν είναι ούτε αιώνιοι ούτε μη-αιώνιοι... ο εαυτός και ο κόσμος είναι αυτοδημιούργητοι... ο εαυτός και ο κόσμος είναι ετεροδημιούργητοι... ο εαυτός και ο κόσμος είναι και αυτοδημιούργητοι και ετεροδημιούργητοι... ο εαυτός και ο κόσμος δεν είναι ούτε αυτοδημιούργητοι ούτε ετεροδημιούργητοι αλλά προέκυψαν τυχαία, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'. Η ευτυχία και η δυστυχία είναι αιώνιες... η ευτυχία και η δυστυχία είναι μη-αιώνιες... η ευτυχία και η δυστυχία είναι και αιώνιες και μη-αιώνιες... η ευτυχία και η δυστυχία δεν είναι ούτε αιώνιες ούτε μη-αιώνιες... η ευτυχία και η δυστυχία είναι αυτοδημιούργητες... η ευτυχία και η δυστυχία είναι ετεροδημιούργητες... η ευτυχία και η δυστυχία είναι και αυτοδημιούργητες και ετεροδημιούργητες... η ευτυχία και η δυστυχία δεν είναι ούτε αυτοδημιούργητες ούτε ετεροδημιούργητες αλλά προέκυψαν τυχαία, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'.

15

έχουν διαφορετική αντίληψη. Ακόμη και σε αυτόν τον προσδιορισμό, Τσουνδα, δεν βλέπω κανέναν ίσο με τον εαυτό μου, πόσο μάλλον ανώτερο. Αλλά εγώ ο ίδιος είμαι ανώτερος σε αυτόν, δηλαδή στον ανώτερο προσδιορισμό.

193. «Εκεί, Τσουνδα, εκείνοι οι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - 'ο εαυτός και ο κόσμος είναι μη-αιώνιοι... κ.λπ... ο εαυτός και ο κόσμος είναι και αιώνιοι και μη-αιώνιοι... ο εαυτός και ο κόσμος δεν είναι ούτε αιώνιοι ούτε μη-αιώνιοι... ο εαυτός και ο κόσμος είναι αυτοδημιούργητοι... ο εαυτός και ο κόσμος είναι ετεροδημιούργητοι... ο εαυτός και ο κόσμος είναι και αυτοδημιούργητοι και ετεροδημιούργητοι... ο εαυτός και ο κόσμος δεν είναι ούτε αυτοδημιούργητοι ούτε ετεροδημιούργητοι αλλά προέκυψαν τυχαία... η ευτυχία και η δυστυχία είναι αιώνιες... η ευτυχία και η δυστυχία είναι μη-αιώνιες... η ευτυχία και η δυστυχία είναι και αιώνιες και μη-αιώνιες... η ευτυχία και η δυστυχία δεν είναι ούτε αιώνιες ούτε μη-αιώνιες... η ευτυχία και η δυστυχία είναι αυτοδημιούργητες... η ευτυχία και η δυστυχία είναι ετεροδημιούργητες... η ευτυχία και η δυστυχία είναι και αυτοδημιούργητες και ετεροδημιούργητες... η ευτυχία και η δυστυχία δεν είναι ούτε αυτοδημιούργητες ούτε ετεροδημιούργητες αλλά προέκυψαν τυχαία, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'. Αφού τους πλησιάζω, λέω έτσι - 'υπάρχει άραγε αυτό, φίλοι, που λέγεται - «η ευτυχία και η δυστυχία δεν είναι ούτε αυτοδημιούργητες ούτε ετεροδημιούργητες αλλά προέκυψαν τυχαία»'; Αλλά αυτό που εκείνοι είπαν έτσι - 'μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'. Αυτό δεν το αποδέχομαι από αυτούς. Για ποιο λόγο; Υπάρχουν εδώ, Τσουνδα, κάποια όντα που έχουν διαφορετική αντίληψη. Ακόμη και σε αυτόν τον προσδιορισμό, Τσουνδα, δεν βλέπω κανέναν ίσο με τον εαυτό μου, πόσο μάλλον ανώτερο. Αλλά εγώ ο ίδιος είμαι ανώτερος σε αυτόν, δηλαδή στον ανώτερο προσδιορισμό. Αυτές είναι, Τσουνδα, εκείνες οι απόψεις που εξαρτώνται από λανθασμένες απόψεις σχετικές με το παρελθόν, που σας έχουν απαντηθεί από εμένα, όπως έπρεπε να απαντηθούν. Και όπως δεν έπρεπε να απαντηθούν, γιατί να σας τις απαντήσω έτσι;

Οι απόψεις που συνοδεύονται από το μέλλον

194. «Και ποιες είναι εκείνες οι απόψεις που εξαρτώνται από λανθασμένες απόψεις σχετικές με το μέλλον, Τσουνδα, που σας έχουν απαντηθεί από εμένα, όπως έπρεπε να απαντηθούν; Υπάρχουν, Τσουνδα, κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - 'ο εαυτός έχει υλική μορφή, είναι υγιής μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'. Υπάρχουν επίσης, Τσουνδα, κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - 'ο εαυτός δεν έχει υλική μορφή... κ.λπ... ο εαυτός έχει και δεν έχει υλική μορφή... ο εαυτός ούτε έχει ούτε δεν έχει υλική μορφή... ο εαυτός έχει αντίληψη... ο εαυτός δεν έχει αντίληψη... ο εαυτός ούτε έχει ούτε δεν έχει αντίληψη... ο εαυτός εκμηδενίζεται, καταστρέφεται και παύει να υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'. Εκεί, Τσουνδα, εκείνοι οι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - 'ο εαυτός έχει υλική μορφή, είναι υγιής μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'. Αφού τους πλησιάζω, λέω έτσι - 'υπάρχει άραγε αυτό, φίλοι, που λέγεται - «ο εαυτός έχει υλική μορφή, είναι υγιής μετά το θάνατο»'; Αλλά αυτό που εκείνοι είπαν έτσι - 'μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'. Αυτό δεν το αποδέχομαι από αυτούς. Για ποιο λόγο; Υπάρχουν εδώ, Τσουνδα, κάποια όντα που έχουν διαφορετική

αντίληψη. Ακόμη και σε αυτόν τον προσδιορισμό, Τσουνδα, δεν βλέπω κανέναν ίσο με τον εαυτό μου, πόσο μάλλον ανώτερο. Αλλά εγώ ο ίδιος είμαι ανώτερος σε αυτόν, δηλαδή στον ανώτερο προσδιορισμό.

195. «Εκεί, Τσουνδα, εκείνοι οι ασκητές και βραχμάνοι που λένε έτσι και έχουν τέτοια άποψη - 'ο εαυτός δεν έχει υλική μορφή... κ.λπ... ο εαυτός έχει και δεν έχει υλική μορφή... ο εαυτός ούτε έχει ούτε δεν έχει υλική μορφή... ο εαυτός έχει αντίληψη... ο εαυτός δεν έχει αντίληψη... ο εαυτός ούτε έχει ούτε δεν έχει αντίληψη... ο εαυτός εκμηδενίζεται, καταστρέφεται και παύει να υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'. Αφού τους πλησιάζω, λέω έτσι - 'υπάρχει άραγε αυτό, φίλοι, που λέγεται - «ο εαυτός εκμηδενίζεται, καταστρέφεται και παύει να υπάρχει μετά το θάνατο»; Αλλά αυτό που εκείνοι, Τσουνδα, είπαν έτσι - 'μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'. Αυτό δεν το αποδέχομαι από αυτούς. Για ποιο λόγο; Υπάρχουν εδώ, Τσουνδα, κάποια όντα που έχουν διαφορετική αντίληψη. Ακόμη και σε αυτόν τον προσδιορισμό, Τσουνδα, δεν βλέπω κανέναν ίσο με τον εαυτό μου, πόσο μάλλον ανώτερο. Αλλά εγώ ο ίδιος είμαι ανώτερος σε αυτόν, δηλαδή στον ανώτερο προσδιορισμό. Αυτές είναι, Τσουνδα, εκείνες οι απόψεις που εξαρτώνται από λανθασμένες απόψεις σχετικές με το μέλλον, που σας έχουν απαντηθεί από εμένα, όπως έπρεπε να απαντηθούν. Και όπως δεν έπρεπε να απαντηθούν, γιατί να σας τις απαντήσω έτσι;

196. «Και για την εγκατάλειψη αυτών των εξαρτήσεων από απόψεις συνοδευόμενες από το παρελθόν και αυτών των εξαρτήσεων από απόψεις συνοδευόμενες από το μέλλον, για την υπέρβασή τους, έτσι από εμένα οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης διδάχθηκαν και θεσπίστηκαν. Ποιοι τέσσερις; Εδώ, Τσουνδα, ένας μοναχός διαμένει παρατηρώντας το σώμα στο σώμα, ενεργητικός, με πλήρη επίγνωση, μνήμων, έχοντας απομακρύνει την πλεονεξία και τη δυσaréσκεια για τον κόσμο. Στα αισθήματα παρατηρών τα αισθήματα... κ.λπ... στη συνείδηση παρατηρών τη συνείδηση... στα νοητικά φαινόμενα παρατηρών τα νοητικά φαινόμενα διαμένει, ενεργητικός, με πλήρη επίγνωση, μνήμων, έχοντας απομακρύνει την πλεονεξία και τη δυσaréσκεια για τον κόσμο. Και για την εγκατάλειψη αυτών των εξαρτήσεων από απόψεις συνοδευόμενες από το παρελθόν και αυτών των εξαρτήσεων από απόψεις συνοδευόμενες από το μέλλον, για την υπέρβασή τους. Έτσι από εμένα αυτές οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης διδάχθηκαν και θεσπίστηκαν».

197. Εκείνη την περίοδο ο σεβάσμιος Ουπαβάνα στεκόταν πίσω από τον Ευλογημένο, δροσίζοντάς τον με βεντάλια. Τότε ο σεβάσμιος Ουπαβάνα είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμαστό, Σεβάσμιε Κύριε, εκπληκτικό, Σεβάσμιε Κύριε! Χαριτωμένη πράγματι αυτή, Σεβάσμιε Κύριε, η επεξήγηση της Διδασκαλίας· πολύ χαριτωμένη πράγματι αυτή, Σεβάσμιε Κύριε, η επεξήγηση της Διδασκαλίας· ποιο είναι το όνομα αυτής της επεξήγησης της Διδασκαλίας, Σεβάσμιε Κύριε;» «Γι' αυτό, Ουπαβάνα, να θυμάσαι αυτή την επεξήγηση της Διδασκαλίας ως 'η χαριτωμένη'». Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Ο σεβάσμιος Ουπαβάνα, ευχαριστημένος, αγαλλίασε με τα λόγια του Ευλογημένου.

Τέλος της ομιλίας Πασάντικα, έκτη.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών.

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών. 3. Το κεφάλαιο για τον Πάτχικα. 6. Η ευχάριστη ομιλία έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org